Eduskunnan Talousvaliokunta
tav@eduskunta.fi

Asiantuntijan kirjallinen lausunto

Asia: HE 41/2026 vp, Hallituksen esitys eduskunnalle tuotesektorilainsäädännön uudistamiseksi.

Lausunto: Eduskunnan Talousvaliokunta on pyytänyt lausuntoa FINAS-akkreditointipalvelulta tuotesektorilainsäädännön uudistamiseksi.

FINAS-akkreditointipalvelu on Suomen kansallinen akkreditointielin, joka toimii Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukesissa itsenäisenä ja puolueettomana yksikkönä (920/2005, 1261/2010).

Lain valmistelun aikana FINAS-akkreditointipalvelu on tuonut esille puolueettomuutensa vaarantumisen tilanteessa, jossa Tukes myöntää luvan markkinoille saattamiseen tilanteessa, jossa vaatimustenmukaisuuden arviointia ei voi suorittaa normaaliolojen käytännön mukaisesti vaatimustenmukaisuuden arviointilaitosten toimesta. Lain valmistelussa on myös tuotu esille, että jäsenvaltioista Suomen lisäksi ainoastaan Irlannilla akkreditointiyksikkö on sijoitettu markkinavalvontaviranomaisen yhteyteen itsenäisenä yksikkönä. Tätä järjestelyä voidaan siis pitää poikkeuksellisena unionin tasolla.

FINAS-akkreditointipalvelu pitää perusteltuna, että laajamittaisessa sisämarkkinoiden hätätilanteessa voidaan säätää poikkeavista menettelyistä. Tältä osin FINAS-akkreditointipalvelu haluaa kuitenkin tuoda esiin, että ehdotettuun menettelyyn liittyy jäännösriski, joka voi vaikuttaa akkreditointitoiminnan koettuun ja tosiasialliseen puolueettomuuteen.

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 765/2008 asetuksessa säädetään, että kansallisten akkreditointielinten tulee hakea ja ylläpitää jäsenyyttä Eurooppalaisen akkreditointielinten yhteistyöjärjestössä (EA). Asetuksessa on myös säädetty, että EA hallinnoi kansallisten akkreditointielinten kesken toteutettavaa vertaisarviointijärjestelmää ja siten valvoo akkreditointiorganisaatioiden toimintaa.

FINAS-akkreditointipalvelu haluaa tuoda esille, että edellä kuvatuilla poikkeuksellisilla menettelyillä voi olla vaikutuksia siihen, miten Euroopan akkreditointielinten yhteistyöjärjestö EA arvioi FINAS-akkreditointipalvelun puolueettomuuden toteutumista sekä siihen, mihin mahdollisiin toimenpiteisiin EA tilanteen takia ryhtyisi mahdollisessa laajamittaisessa sisämarkkinoiden hätätilanteessa.

FINAS-akkreditointipalvelu
PL 66, 00521 HELSINKI
Puh. 029 5052 000

Ackrediteringstjänsten FINAS
PB 66, 00521 HELSINGFORS
tel. 029 5052 000

FINAS Finnish Accreditation Service
P.O. Box 66, FI-00521 Helsinki, Finland
tel. +358 29 5052 000

Lausunto
21.4.2026
Dnro 6799/13.00.01/2026

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoittajan henkilöllisyyden ja allekirjoituksen ajankohdan voi varmistaa allekirjoitusta klikkaamalla ja asiakirjan aitous voidaan todentaa sähköisesti. Jos asiakirjaa muutetaan jälkikäteen, allekirjoitus ei ole enää kelvollinen. Sähköinen asiakirja on alkuperäiskappale, eikä allekirjoituksen oikeellisuutta voi varmistaa paperitulosteesta. Alkuperäisen sähköisen asiakirjan voi tarvittaessa pyytää akkreditointi@finas.fi.

FINAS-akkreditointipalvelu
PL 66, 00521 HELSINKI
Puh. 029 5052 000

Ackrediteringstjänsten FINAS
PB 66, 00521 HELSINGFORS
tel. 029 5052 000

FINAS Finnish Accreditation Service
P.O. Box 66, FI-00521 Helsinki, Finland
tel. +358 29 5052 000

Tämä asiakirja on laadittu ja allekirjoitettu sähköisesti.
Denna handling har upprättats och undertecknats elektroniskt.
This document has been digitally prepared and signed.

Johtaja Katriina Luoma
21.4.2026

FINAS-akkreditointipalvelu
PL 66, 00521 HELSINKI
Puh. 029 5052 000

Ackrediteringstjänsten FINAS
PB 66, 00521 HELSINGFORS
tel. 029 5052 000

FINAS Finnish Accreditation Service
P.O. Box 66, FI-00521 Helsinki, Finland
tel. +358 29 5052 000